

forskellige løsninger på disse påvirker kvinder og mænd forskelligt.

3.1 Det kønsopdelte arbejdsmarked

Det danske arbejdsmarked er stærkt kønsopdelt. Halvdelen af arbejdsstyrken arbejder i fag, hvor der er 80 % af det ene køn ansat. Kun 15 % er ansat i fag, hvor der er en nogenlunde lige fordeling af mænd og kvinder. Kvinder er ofte ansat i omsorgs- og kontorarbejde i kommuner og på hospitaler og i stillinger, der bærer mest præg af rutine. Modsat er mænd ofte ansat i det private eller i staten og arbejder med it, håndværk eller teknik. Desuden har mænd oftere end kvinder lederstillinger.

I arbejdsmarkedsforskningen taler man om begreberne *horisontal* og *vertikal kønsarbejdsdeling*. *Horisontal kønsar-*

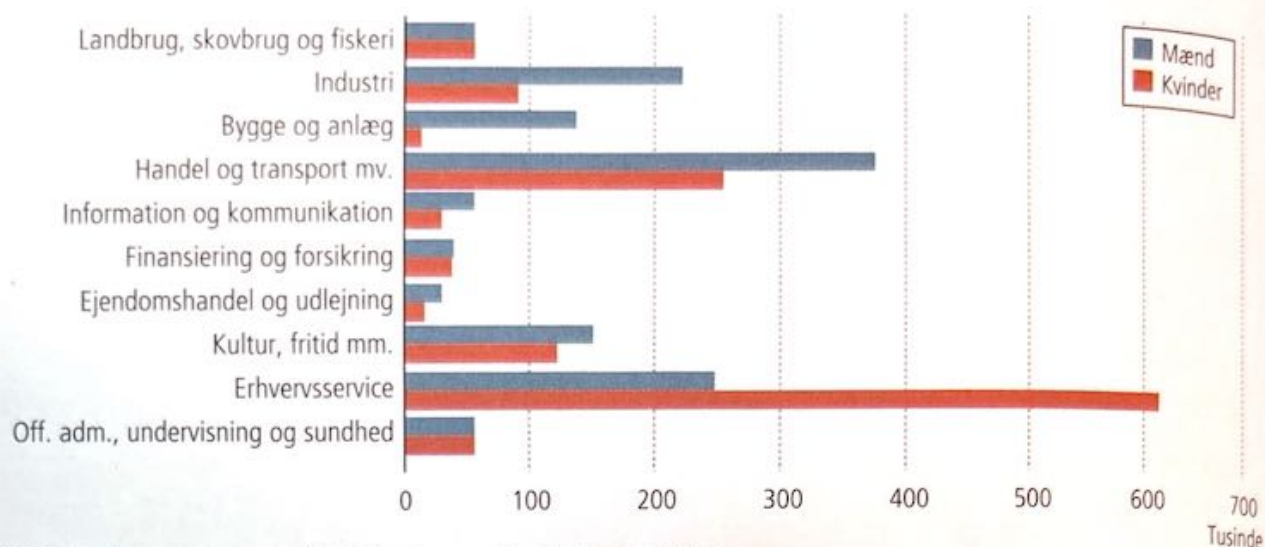
bejdsdeling betyder, at de to køn er placeret i forskellige sektorer, brancher og arbejdsfunktioner. *Vertikal kønsarbejdsdeling* betyder, at mænd i højere grad end kvinder befinder sig i lederstillinger. Selv i brancher, hvor der næsten kun er kvinder ansat, har mændene en oversandsynlighed for at blive ledere, for eksempel inden for børnepasning og hjemmehjælp. Den horisontale kønsopdeling på arbejdsmarkedet har *ikke* ændret sig nævneværdigt de seneste tyve år. Den vertikale kønsarbejdsdeling har i en vis udstrækning ændret sig.

De to figurer på næste side viser, hvordan det danske arbejdsmarked er horisontalt kønsopdelt.

Valg af uddannelse og karrierevej

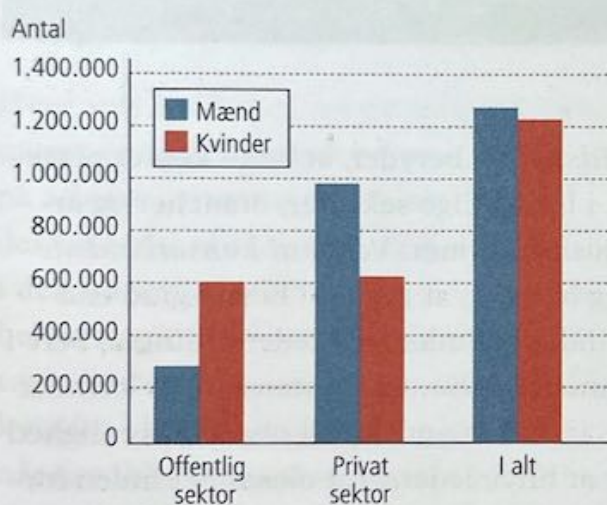
Valg af uddannelse har direkte konsekvens for, hvor den enkelte senere hen havner på arbejdsmarkedet. En af forklaringerne på

FIGUR 3.1 KØNSFORDELING, ERHVERV

Kilde: Kvinder og mænd i 100 år, Danmarks Statistik, 2015.

FIGUR 3.2 KØNSFORDELING, SEKTORER

Kilde: Kvinder og mænd i 100 år, Danmarks Statistik, 2015.

den stærke horisontale kønsarbejdsdeling er netop, at unge mænd og kvinder vælger forskellige uddannelser. Omkring 25 % af alle kvinder, der blev uddannet i 1990'erne, er i dag sygeplejersker eller social- og sundhedsassistenter/plejere.

Selv om kvindernes uddannelsesniveau er steget markant de sidste 40 år, ændrer kønsopdelingen på arbejdsmarkedet sig meget langsomt, fordi der stadig er en

udbredt tendens til, at unge kvinder og mænd vælger henholdsvis "kvindefag" og "mandefag".

Selv om der inden for visse uddannelser er kommet en mere ligelig kønsfordeling, er der stadig tendens til, at de to køn vælger forskellige karriereveje, når de er færdiguddannede. Her går kvinderne mod den offentlige sektor og mænd mod den private. En forklaring kan være forskelle i arbejdsbetingelser. I den offentlige sektor er der bedre mulighed for deltid, og i den private sektor er der mulighed for højere løn. Den dybereliggende årsag kan derfor være en traditionel kønsbestemt arbejdsdeling i familierne, hvor kvinder har det største huslige ansvar og derfor kan foretrække at arbejde mindre.

Uddannelses- og jobvalg på tværs af kønsskellet

På trods af de overordnede mønstre i kvinder og mænds uddannelsesvalg er der naturligvis mange individer, der uddanner sig på tværs af de traditionelle kønsskel. Dem, der krydser kønsgrænserne, kan